

щеритѣ около Търново, Моровица при с. Гложане — Тетевенско, Полички и Бачо-Киро при Дръновския ма-настиръ, Топля при с. Г. Желѣзна, Троянско, Карлуков-скитѣ пещери и др.

Въ пещерата Темната дупка при Карлуково, преди хиляди години е кипѣлъ животъ. Тукъ до огни-щето сж се изработвали орждия, оржжия, шила, острия и се шиело най-грубо кожено облѣкло. Този далеченъ нашъ прадѣдъ е стигналъ и покрай Искъра за риба, която допълвала храната му.

Отъ нашитѣ пещери интересни оставатъ Голѣ-мата пещера и Голѣмата лисца — Търновско, понеже въ тѣхъ се откриха останки и отъ римско време. Въ това отношение нашитѣ пещери напомнятъ пеще-ритѣ въ Италия, които сж били обитавани презъ рим-ско време. Известно е, че тракийското племе беси (около 400 години пр. Хр.) е живѣло сжщо въ пещери. И днесъ дори много пещери не сж изгубили своето значение като естествени жилища, въ които хора съ по-малки нужди прекарватъ цѣлъ животъ.

Най-после въ пещеритѣ сж написани пър-витѣ страници отъ човѣшката история: въ тѣхъ се заражда човѣшката култура; тѣ сж прѣжитѣ нѣми свидетели на първитѣ човѣшки сълзи, радости и удоволствия.

Наистина, за да създаде всичко това, нашиятъ пра-дѣдо — пещерниятъ човѣкъ — е билъ чудовище, но чудо-вище мощно, което съ придобититѣ си въ тежката борба за животъ качества спечели и завеща на поколѣнната вѣчната властъ надъ свѣта!..
